

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T
Datum: 23. jul 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 23. jula 2009.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO PONOVLJENOM ZAHTEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE
ISKAZA ANTONIJA RUSSA NA OSNOVU PRAVILA 92^{quater}**

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz
g. Matthias Neuner

Branioci optuženog:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

I. KONTEKST

1. Ovo Pretresno veće (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po "Ponovljenom zahtevu tužilaštva za prihvatanje svedočenja Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater*" (u daljem tekstu: Zahtev), koji je Tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo 3. jula 2009. godine i kojim traži da se u spis uvrsti pismena izjava Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima (u daljem tekstu: Pravilnik). Dana 17. jula 2009. godine branioci Vlastimira Đorđevića (u daljem tekstu: odbrana) podneli su Odgovor u kom se protive Zahtevu.¹ Dana 21. jula 2009. godine tužilaštvo je zatražilo odobrenje da replicira i dostavilo Repliku na Odgovor odbrane.²

2. Tužilaštvo je prvobitno tražilo prihvatanje izjave Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater* u Zahtevu podnetom 28. oktobra 2008. godine.³ Dana 5. februara 2009. godine Veće je odbilo da prihvati izjavu Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater* zbog toga što nije bilo ustanovljeno da je Antonio Russo umro i da je, stoga, nedostupno lice u smislu pravila 92*quater*.⁴

II. ARGUMENTI

3. Tužilaštvo ponavlja zahtev za uvrštavanje u spis izjave Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater* i podnosi – kao dokaz njegove smrti – izvod iz matične knjige umrlih dobijen od italijanskih vlasti 13. maja 2009. godine.⁵ Tužilaštvo tvrdi da ta pismena izjava ispunjava uslove za prihvatanje na osnovu pravila 92*quater* i upućuje na svoje argumente iz Prvobitnog zahteva. Konkretno, tužilaštvo tvrdi da izjava sadrži dovoljne

¹ "Odgovor Vlastimira Đorđevića na Ponovljeni zahtev tužilaštva za prihvatanje svedočenja Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater*, 17. jul 2009. godine (u daljem tekstu: Odgovor).

² "Replika tužilaštva na Odgovor odbrane na Ponovljeni zahtev tužilaštva za prihvatanje svedočenja Antonija Russa na osnovu pravila 92*quater*" (u daljem tekstu: Replika).

³ "Zahtev tužilaštva za prihvatanje svedočenja na osnovu pravila 92*quater*" (u daljem tekstu: Prvobitni zahtev); "Odgovor Vlastimira Đorđevića na Zahtev tužilaštva za prihvatanje svedočenja na osnovu pravila 92*quater*", zaveden 11. novembra 2008. godine (u daljem tekstu: Prvobitni odgovor).

⁴ "Odluka po Zahtevu tužilaštva za prihvatanje svedočenja na osnovu pravila 92*quater*" (u daljem tekstu: Odluka).

⁵ Zahtev, par. 3.

pokazatelje pouzdanosti da bude prihvaćena i da se svedočenje Antonija Russa ne odnosi na dela i ponašanje Vlastimira Đorđevića (u daljem tekstu: optuženi).⁶ Ono tvrdi da je svaka stranica izjave koju je Antonio Russo dao tužilaštvu 24. aprila 1999. godine potpisana i da je uz nju priložena potvrda da je izjava istinita po svedokovom najboljem znanju i sećanju (u daljem tekstu: Potvrda svedoka). Pored toga, navodi se da njegov opis deportacije potkrepljuje svedočenja drugih svedoka i da njegovo svedočenje predstavlja svedočenje o bazi zločina koje je direktno relevantno za navode iz paragrafa 72(g), 95 i 96 Optužnice.⁷

4. Odbrana se protivi zahtevu i tvrdi da svedokovo svedočenje nikad nije bilo podvrgnuto unakrsnom ispitivanju, da nije dato pod zakletvom⁸ i da nije pouzdano.⁹

III. MERODAVNO PRAVO

5. Pravo koje je merodavno za pravilo *92quater* izloženo je u ranijoj Odluci Veća i nema potrebe da se ovde ponavlja. Veće naglašava da se, da bi prihvatilo svedočenje na osnovu pravila *92quater*, ono mora uveriti da je dato lice nedostupno i da je predloženo svedočenje pouzdano. Ono podseća da su, pri ocenjivanju pouzdanosti, za Veće relevantne okolnosti u kojima je izjava data i zabeležena, da li je izjava bila podvrgnuta unakrsnom ispitivanju i da li se izjava odnosi na događaje o kojima postoje drugi dokazi, kao i drugi faktori.¹⁰ Na osnovu pravila *92quater* (B), jedan od faktora koji govori u prilog neprihvatanju je i taj da li se predloženim svedočenjem dokazuju dela i ponašanje optuženog.

IV. DISKUSIJA

6. Veću je dostavljen izvod iz matične knjige umrlih, koji je izdala opština Rim 13. maja 2009. godine i u kom stoji da je Antonio Russo preminuo 16. oktobra 2000. godine u Gardabaniju u Gruziji. Veće je mišljenja da je ovaj dokument dovoljan dokaz smrti

⁶ Zahtev, par. 4.

⁷ Prvobitni zahtev, par. 20.

⁸ Prvobitni odgovor, par. 19-20.

⁹ Odgovor, par. 2.

¹⁰ Odluka, par. 6.

svedoka i, shodno tome, njegove nedostupnosti. Prema tome, prvi uslov za prihvatanje na osnovu pravila 92^{quater} je ispunjen.

7. Izjava Antonija Russa data je 24. aprila 1999. godine Međunarodnom sudu (broj na osnovu pravila 65ter 02261). Razgovor je obavljen bez prevodioca i svedok je svojeručno potpisao svaku stranicu izjave. Uz nju je priložena Potvrda svedoka. Izjava sadrži informacije relevantne za period koji je Antonio Russo proveo kao slobodni novinar na Kosovu od februara ili marta 1998. do aprila 1999. godine. U izjavi se govori o intervjuima koje je Antonio Russo vodio sa raznim članovima porodice Tahiri u Prištini, koji su mu pričali o srpskom napadu u jednom selu pored Kline, bekstvu Tahirijevih iz tog mesta i njihovom povratku. Antonio Russo u svojoj izjavi objašnjava da je video mnoga napuštena sela u kojima kuće nisu bile uništene i njegov zaključak je bio da je stanovnicima ovih sela bilo naređeno da odu. Njegova izjava sadrži zapažanja o progonima Albanaca u okolini Kosovske Mitrovice. On je svedočio o ubistvima u Račku i drugim mestima u decembru 1998. godine i raspoređivanju VJ oko Prištine krajem februara 1999. godine, usled čega je u martu 1999. godine od predstavnika medija zatraženo da odu. Ovaj svedok je ostao na Kosovu tokom NATO intervencije. Antonio Russo je opisao deportaciju Albanaca iz Velanje do železničke stanice i odatle vozom do Blaca, odakle su otišli u Makedoniju.

8. Na osnovu pravila 89(C), svedočenje se može prihvatiti ako je relevantno i ima dokaznu vrednost. U izjavi Antonija Russa se govori o događajima relevantnim za Optužnicu i ona se odnosi, konkretno, na navode iz paragrafa 72(g), 95 i 96. Data je pred predstavnicima Međunarodnog suda, sadrži svedokov potpis na svakoj stranici i stoga je *prima facie* pouzdana.

9. Prvi argument odbrane odnosi se na jezik na kom je razgovor obavljen i izjava zabeležena, kao i na to koliko Antonije Russo govori i razume engleski jezik.¹¹ Iako odsustvo prevodioca može da bude relevantan faktor, u ovim okolnostima Veće nije uvereno da je izjava neprihvatljiva zbog odsustva prevodioca. Svojim potpisom na svakoj

¹¹ Odgovor, par. 6.

stranici i Potvrdom svedoka, Antonio Russo je stavio do znanja da govori i razume engleski jezik.

10. Odbrana tvrdi da je izjava nejasna, zbog odeljka u kom je svedok izjavio da se "pretvarao da je Albanac", kao i zbog toga što nema razlike između informacija kojima je svedok raspolagao iz prve ruke i informacija koje je dobio od drugih, odnosno zbog mešavine činjenica, mišljenja i zaključaka.¹² Ona dalje tvrdi da način na koji je on vodio intervju, dobijao informacije od drugih i izvodio sopstvene zaključke nije jasno opisan i može da dovede do nedoslednosti u izjavi.¹³ U tom smislu, takođe je relevantan argument odbrane da u praksi Međunarodnog suda svedoci redovno pojašnjavaju ili čak menjaju iskaz tokom svedočenja u sudnici, ili modifikuju svoje izjave.¹⁴ Veće je mišljenja da argumenti koje je iznela odbrana u ovim okolnostima nemaju uticaja na prihvatanje pismene izjave, već na težinu koju Veće treba da prida toj izjavi.

11. Na kraju, odbrana tvrdi da se izjava odnosi na jednu audio i jednu video-traku koje nisu dostavljene odbrani, a čak i da jesu, ne bi se mogle na zadovoljavajući način analizirati bez pomoći svedoka.¹⁵ Tužilaštvo u svojoj Replici tvrdi da je video-traka pronađena i obelodanjena odbrani i da ono ne namerava da je predloži kao dokazni predmet na suđenju.¹⁶ Prema tome, svedočenje preminulog Antonija Russa može se pojasniti pomoću video-snimka, ukoliko to bude potrebno.

12. Odbrana tvrdi da se svedočenje odnosi direktno na dela i ponašanje optuženog koji mu se stavljaju na teret u Optužnici. Iako ova činjenica sama po sebi nije razlog za neprihvatanje izjave, Veće konstatuje da se izjavom ne dokazuju dela i ponašanje optuženog onako kako se to tumači u sudskoj praksi Međunarodnog suda. Nedostatak prilike za unakrsno ispitivanje je faktor koji će biti uzet u obzir kada se bude razmatrala težina koju treba pridati. Veće takođe uzima u obzir da postoje svedočenja drugih svedoka o istim ili povezanim događajima (npr. Nazlije Balja i Emin Kabaši), koja omogućavaju da se izjava Antonija Russa makar donekle proveri putem unakrsnog

¹² Odgovor, par. 7-9.

¹³ Vidi Odluku, par. 6(d).

¹⁴ Odgovor, par. 10.

¹⁵ Odgovor, par. 11.

¹⁶ Replika, par. 5-6.

ispitivanja tih drugih svedoka i putem upoređivanja njihovih iskaza s izjavom Antonija Russa.

V. DISPOZITIV

13. Iz ovih razloga, na osnovu pravila 89 i 92^{quater}, Veće

(1) odobrava tužilaštvu da podnese Repliku i prima na znanje sadržaj Replike;

(2) odobrava Zahtev i nalaže da se pismena izjava Antonija Russa od 24. aprila 1999. godine uvrsti u spis;

(3) nalaže Sekretarijatu da uvrštenoj izjavi dodeli broj dokaznog predmeta i o tome obavesti strane u postupku i Veće.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan engleski tekst.

Dana 23. jula 2009. godine,
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]